

DGG-005-004401

Seat No. _____

LL. M. (H.R. & IHL) (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Constitutional Governance of H. R. in India

Faculty Code : 005

Subject Code : 004401

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના જવાબ આપો.

(૨) પ્રશ્ન. ૧ બહુવિકલ્પીય છે.

(૩) પ્રશ્નની સામે ગુણ દર્શાવેલ છે.

વિભાગ-૧

૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો :

૧૦

(૧) નીચેનામાંથી શાનું ભારતની અદાલતમાં અમલીકરણ કરાવી શકાતું નથી ?

(A) અનુ.-૨૧

(B) અનુ.-૫૧(એ)

(C) અનુ.-૧૪

(D) અનુ.-૨૨

(૨) કટોકટીની જાહેરાત દરમિયાન નીચેના કયા મૂળભૂત અધિકારો સ્થગિત થતાં નથી ?

(A) અનુ.-૧૪

(B) અનુ.-૨૧

(C) અનુ.-૨૫

(D) અનુ.-૧૮

(૩) અનુ.-૧૪ કાયદા સમક્ષની સમાનતા અને કાયદાનું સમાન રક્ષણમાં નીચેનામાંથી કઈ બાબત સંકળાયેલ છે?

(A) રાજ્ય મુજબ વર્ગીકરણ

(B) વાજબી વર્ગીકરણ

(C) વર્ગ મુજબ વર્ગીકરણ

(D) ધર્મ મુજબ વર્ગીકરણ

- (૪) નીચેનામાંથી કયો અધિકાર એ ભારતનાં બંધારણ મુજબ મૂળભૂત અધિકાર નથી ?
- (A) બંધારણીય ઉપચારનો અધિકાર (B) મિલકતનો અધિકાર
(C) ધાર્મિક અધિકાર (D) શિક્ષણનો અધિકાર
- (૫) નીચેનામાંથી કયું હવાલાત મૃત્યુ ગણાશે ?
- (A) જેલમાં આત્મહત્યા (B) જેલમાં હૃદયરોગથી મૃત્યુ
(C) જેલમાં પોલીસનાં અત્યાચારથી મૃત્યુ (D) એકેય નહીં.
- (૬) નીચેનામાંથી કયું કૃત્ય રોજગાર ક્ષેત્રમાં માનવ અધિકારનું ઉલ્લંઘન ગણી શકાય ?
- (A) પતિ દ્વારા કૂરતા (B) દહેજની માંગણી
(C) કામના સ્થળે જાતીય સતામણી (D) એકેય નહીં
- (૭) નીચેનામાંથી કયો માનવ અધિકાર માહિતીનાં અધિકાર સાથે સંબંધિત છે ?
- (A) સમાનતાનો અધિકાર (B) જીવનનો અધિકાર
(C) વાણી સ્વાતંત્ર્યનો અધિકાર (D) એકેય નહીં
- (૮) ભારતીય બંધારણના આમુખમાં કયા વર્ષે સમાજવાદી અને ધર્મનિરપેક્ષતા શબ્દ ઉમેરાયા ?
- (A) ૧૯૭૬ (B) ૧૯૬૭
(C) ૧૯૫૨ (D) ૧૯૮૬
- (૯) કયા કેસથી આમુખ બંધારણનો ભાગ નથી તેમ ઠરાવાયું ?
- (A) કેશવાનંદભારતી (B) બેરૂબારી
(C) ગોલકનાથ (D) એકેય નહીં

(૧૦) ભારત એ ..... રાજ્ય છે.

- (A) ધર્મનિરપેક્ષ (B) હિન્દુ
(C) ધાર્મિક (D) એકેય નહીં

વિભાગ-૨

૨ લોકશાહી સંસ્થાની અપૂરતી કામગીરી પર ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

૨ માનવ અધિકારોનાં રક્ષણ માટે ન્યાયાધીશોની સક્રિયતા વિષે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૫

૩ કટોકટી દરમ્યાન મૂળભૂત અધિકારો અને માનવ અધિકારો અંગે વિગતે જણાવો. ૧૫

અથવા

૩ માનવ અધિકારો અને ફરજોનાં આંતરરાષ્ટ્રીયકરણનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૫

૪ સંસદ અને રાજકીય પક્ષોનાં ગેરપ્રતિનિધિત્વ ધરાવતાં વલણની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

૪ માનવ અધિકાર પર વિકાસની પોલિસીની અસરોની ચર્ચા કરો. ૧૫

૫ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) ૧૫

(અ) મીડીયા અને કોર્પોરેટ કન્ટ્રોલ

(બ) પોલીસ હવાલાતમાં મૃત્યુ

(ક) લઘુમતીઓ અને માનવ અધિકારો

(ડ) જાહેર અધિકારક્ષેત્રમાં માનવ અધિકારનો ભંગ.

4. Which one of the following is not fundamental right as per Indian Constitution ?
- (A) Right to Constitutional remedy
  - (B) Right to Property
  - (C) Right to Religion
  - (D) Right to Education
5. Which one of the following is custodial death ?
- (A) Suicide in Jail
  - (B) Death by Attack in Jail
  - (C) Death due to violence of Police in Jail
  - (D) None of above
6. Which of the following act is violation of human rights at employment field ?
- (A) Cruelty by husband
  - (B) Demand of dowry
  - (C) Sexual harassment at work place
  - (D) None of above
7. Which one of the following human rights is related with right to information.
- (A) Right to equality
  - (B) Right to life
  - (C) Right to Speech
  - (D) None of above

8. In which year socialist and secularism word are added in preamble of Indian Constitution.
- (A) 1976 (B) 1967
(C) 1952 (D) 1986
9. In which case it was decided the preamble is the part of Constitution ?
- (A) Keshavanand Bharthi
(B) Berubari
(C) Golaknath
(D) None of above
10. India is a _____ State.
- (A) Secular (B) Hindu
(C) Religious (D) None of above

SECTION - II

2. Discuss on in adequate functioning of democratic institutions. 15

OR

2. Write a detailed note on judicial activism for protection of human rights. 15

3. State in details on human rights during emergency. 15

OR

3. Explain importance of internationalisation human rights and duties. 15

4. Discuss the unrepresentative character of the political parties and the parliament. 15

OR

4. Discuss on effects of development policy on human rights. 15

5. Write short notes : (any two) 15

(A) Media and corporate control

(B) Death in police custody

(C) Minorities and human rights

(D) Human rights violation in public domain.
